

Granskningsrapport
Datum 2017-10-06
Dnr: 2017/KS 0309

Ringens förskola

Huvudman: Tyresö kommun

Förskolechef: Inger Palmér

Granskningen genomfördes: 29 augusti 2017 – 6 oktober 2017

Granskning genomförd av:

Annika Johansson
 kvalitetscontroller

annika.johansson@tyreso.se

Robert Sirviö
 kvalitetscontroller

robert.sirvio@tyreso.se

Granskningsrapporten godkänns och överlämnas till barn- och utbildningsförvaltningen för eventuella åtgärder med anledning av granskningen.

Tyresö den 6 oktober 2017

Catrin Ullbrand

kvalitetschef

catrin.ullbrand@tyreso.se

Innehållsförteckning

1	Bakgrund.....	4
2	Förskolans uppdrag.....	4
3	Syfte med granskningen.....	4
4	Metod	4
5	Senaste granskning och uppföljning.....	5
6	Verksamhetens förutsättningar.....	5
7	Normer och värden.....	10
8	Utveckling och lärande	11
9	Barns inflytande.....	16
10	Förskola och hem.....	16
11	Övergång och samverkan	17
12	Uppföljning, utvärdering och utveckling	17
13	Referenser	19
	Bilaga 1. Kommungemensam föräldraenkät.....	20
	Bilaga 2. Skolinspektionens enkät till vårdnadshavare på förskolan Ringen.....	21

Sammanfattning Ringens förskola

- Arbetet med värdegrunden behöver utvecklas och synliggöras.
- Förskolans lärmiljö behöver ses över och utvecklas för att bli mer stimulerande, utmanande och mångsidig.
- Verksamheten behöver skapa förutsättningar för att ge barn möjlighet till ett mångsidigt och sammanhängande lärande.
- Förskolan saknar gemensamma rutiner för inskolning. Detta riskerar att försvåra arbetet med att skapa en likvärdig introduktion till förskolan för barn och vårdnadshavare.
- Förskolan behöver utveckla arbetet med att dokumentera barns lärande och utveckling.
- Verksamheten behöver anpassas så att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål.
- Registerutdrag kunde inte uppvisas för tre vikarier till den ordinarie kocken och detta bör åtgärdas omgående.
- Det finns brister i förskolans arbete med att kontinuerligt och systematiskt säkerställa och utveckla verksamheten.
- Förskolan behöver upprätta en aktuell plan mot diskriminering och kränkande behandling. Detta bör åtgärdas omgående (6 kap. 8§ skollagen, 3 kap 16§ diskrimineringslagen).

Kvalitetsnivåer vid granskning är visualiserade genom färgsättning:

	Grön innebär en stark sida hos verksamheten och kan utgöra ett gott exempel för andra.
	Ljusgrön innebär att verksamheten till stora delar håller god kvalitet.
	Gul innebär att verksamheten har områden som kan utvecklas.
	Röd innebär att verksamheten uppvisar risker eller brister som behöver åtgärdas.

1 Bakgrund

Kommunen har tillsynsansvar enligt 26 kap. 4 § skollagen för fristående förskolor vars huvudman kommunen har godkänt enligt 2 kap. 7 § skollagen. Kommunstyrelsen i Tyresö kommun beslutar årligen om en granskningsplan för fristående och kommunal verksamhet. Enligt granskningsplanen ska såväl de fristående som de kommunala förskolorna i Tyresö kommun granskas (tillsyn när det gäller de fristående förskolorna) vart tredje år. Uppföljning av verksamheterna genomförs minst en gång mellan granskningarna. Granskningen utförs av kvalitetsenheten, som ingår i kommunstyrelseförvaltningen.

2 Förskolans uppdrag

Alla barn i förskolan har rätt till en likvärdig utbildning av hög kvalitet, oavsett var i landet de bor eller i vilken förskola de går. (1 kap. 9 § skollagen (2010:800), Prop.2013/2014:148 s. 16). Förskolan ska lägga grunden för ett livslångt lärande. Verksamheten ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn som deltar. Förskolan ska stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda en trygg omsorg. Verksamheten ska utgå från en helhetssyn på barnet och barnens behov och utformas så att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. (Lpfö 98, reviderad 2016).

3 Syfte med granskningen

Syftet med granskningen är att ge en nulägesbeskrivning av hur verksamheten på Ringens förskola arbetar mot förskolans uppdrag.

4 Metod

Beskrivning av verksamheten utgår från kriterierna i en bedömningsmattis. Kriterierna inom respektive område återfinns i en textruta. Både beskrivning och bedömning baserar sig på:

- dokumentgranskning, se Referenser
- observationer av verksamheten
- intervjuer med förskolechef och pedagoger
- analys av enkäter till vårdnadshavare.

Kvalitetsenheten har valt att utgå från resultaten i två enkäter till vårdnadshavare som finns tillgängliga. Dels den kommungemensamma föräldraenkäten som genomfördes i januari 2017 och dels Skolinspektionens förskoleenkät till vårdnadshavare i maj 2017. Skolinspektionens enkät har gått ut till vårdnadshavare på 16 förskolor i Tyresö kommun, såväl kommunala som fristående.

Förskolechefen har haft möjlighet att faktagranska innehållet i rapporten.

Granskningsrapporten lämnas över till barn- och utbildningsförvaltningen, som avgör om åtgärder behöver vidtas. Rapporten presenteras för barn- och utbildningsnämnden och därefter publiceras den på www.tyreso.se.

5 Senaste granskning och uppföljning

Senaste granskning av Ringens förskola genomfördes våren 2014. Starka sidor hos verksamheten var pedagogernas förhållningssätt och deras arbete med normer och värden. En annan stark sida som konstaterades var satsningen på pedagogisk handledning och utbildning för samtliga pedagoger. Detta för att ge goda förutsättningar för utvecklingen av den pedagogiska dokumentationen.

I granskningen identifierades några områden att utveckla. Det rörde sig om plan mot diskriminering och kränkande behandling, rutiner för uppföljning av barnskyddsronden, rutiner för barnsäkerheten utomhus, lokaler med eftersatt underhåll, avsaknad av trådlöst nätverk, den pedagogiska dokumentationen och det systematiska kvalitetsarbetet.

Brist som konstaterades var avsaknad av registerutdrag för sex anställda.

Granskningen följdes upp 2015. I den konstaterades att förskolan hade åtgärdat bristen med de avsaknade registerutdragen. Förskolan hade reviderat planen mot diskriminering och kränkande behandling och tagit fram ett dokument som beskrev det systematiska kvalitetsarbetet. Nuvarande granskning visar att dessa dokument varken finns, har reviderats eller används i nuläget. Tre av de konstaterade utvecklingsområdena har åtgärdats, rutiner för barnsäkerheten utomhus och rutiner för uppföljning av barnskydds rond, trådlöst nätverk och lokaler som målades om invändigt och armaturer som byttes ut 2015. Den pedagogiska dokumentationen kvarstår som utvecklingsområde.

6 Verksamhetens förutsättningar

Här beskrivs de förutsättningar som verksamheten har i förhållande till förskolans uppdrag enligt gällande styrdokument.

6.1 Förskolans särskilda förutsättningar

Förskolan Ringens upptagningsområde är Nybodaberget och Granängsringen. Förskolechefen har uppgett att 72 procent av barnen har ett annat modersmål som hemspråk. Detta ställer höga krav på verksamheten för att barnen ska kunna ges möjlighet att utveckla det svenska språket och sitt modersmål (8 kap. 10 § skollagen (2010:800)).

6.2 Styrdokument

6.2.1 Nationella styrdokument

Skollagen¹ innehåller bestämmelser om skolväsendet där förskolan ingår som en skolform.

Läroplanen för förskolan² anger inriktningen på förskolans arbete och därmed också den förväntade kvalitetsutvecklingen i förskolan.

Skolverkets allmänna råd:

- Förskolan, reviderad 2016³
- Systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet⁴.
- Måluppfyllelse i förskolan⁵
- Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling – för skolväsendet⁶.

6.2.2 Lokala styrdokument

Tyresö kommuns kvalitetsledningsmodell⁷ för verksamhetsutveckling.

Nämndmål 2017

Barn- och utbildningsnämnden har identifierat tre delmål som de kommunala förskolorna i Tyresö ska ha särskilt fokus på för att nå målet att Tyresö ska bli en av Sveriges bästa skolkommuner. Målen är att öka trygghet, delaktighet och lärande.

Enhetsmål 2017/2018

Förskolan har enhetsmål och aktiviteter som är kopplade till nämndmålen.

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Närmare beskrivning går att läsa under Uppföljning, utvärdering och utveckling.

6.3 Förskolans organisation

Den kommunala förskolan Ringen ingår tillsammans med förskolan Loket i resultatenheten Nyboda/Granängsringen. På förskolan finns sex avdelningar med totalt 69 inskrivna barn varav en avdelning fortfarande är vilande. Förskolan har haft för få sökande, vilket har inneburit att den tänkta sjätte avdelningen ännu inte har kunnat öppnas. Avdelningen var tänkt som en inskolningsavdelning för 1-2-åringar. Under sommaren 2017 fick förskolan ta emot barn som var äldre än 1-2 år, vilket inte fanns med i planeringen.

¹ Skollagen (SFS 2010:800). Tillämpliga kapitel för förskolan är 1-6, 8.

² Läroplanen för förskolan, Lpfö 98, reviderad 2016.

³ Skolverkets allmänna råd med kommentarer förskolan, reviderad 2016

⁴ Skolverket allmänna råd med kommentarer. Systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet. 2012.

⁵ Skolverkets allmänna råd med kommentarer. Måluppfyllelse i förskolan. 2017.

⁶ Skolverkets allmänna råd. Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling – för skolväsendet.2012.

⁷ [Kvalitetsledningsmodellen](#) (hyperlänk)

Huvudman

Tyresö kommun är huvudman för Ringens förskola.

Förskolechef

Det pedagogiska arbetet vid en förskoleenhet ska enligt skollagen ledas och samordnas av en förskolechef som särskilt ska verka för att utbildningen utvecklas. (2kap. 9§ skollagen) Som förskolechef får bara den anställas som genom utbildning och erfarenhet har pedagogisk insikt. (2kap.11§ skollagen).

Ett aktivt och nära ledarskap skapar goda förutsättningar för att utveckla verksamheten mot de nationella målen. Förskolechefens kunskaper om det dagliga arbetet är viktigt för att kunna kommunicera med medarbetarna kring mål och visioner för verksamheten, fånga upp sådant som behöver utvecklas och föra en dialog om lärandemiljön (Skolverkets allmänna råd för förskolan).

Huvudmannen har anställt en förskolechef som är utbildad fritidspedagog. Hon har tidigare arbetat som biträdande rektor tillika biträdande förskolechef i Tyresö kommun och har genomgått den statliga rektorsutbildningen.

Förskolechefen tillträdde sin nuvarande befattning i januari 2016. Hon berättade att det har tagit tid att få till ett utvecklingsarbete på förskolan. När hon tog över förskolorna pågick sedan flera år tillbaka en satsning på pedagogisk handledning och utbildning i pedagogisk dokumentation på enhetens två förskolor.

För att skapa förutsättningar för det fortsatta utvecklingsarbetet genomfördes hösten 2016 och 2017 en organisationsförändring, som innebar en ändring av strukturen på både barn- och pedagogsammansättningarna, mötesformerna och avdelningarnas placeringar. I detta ingick insatser för att minska barngrupperna med hjälp av ett riktat statsbidrag.

Förskolechefen berättade att hon under det innevarande läsåret 2017/2018 kommer att handleda och leda pedagogerna vid olika reflektionstillfällen för att den nya organisationen ska sätta sig och bli hållbar.

Förskolechefen berättade att hon vill skapa en god relation med vårdnadshavarna. Enligt pedagogerna är förskolechefen närvarande i verksamheten, vilket vi också kunde konstatera vid våra observationer. Hon kommer med frågor och tankar kring deras arbete och har idéer på sådant som pedagogerna kan göra i verksamheten med barnen eller metoder att reflektera kring.

Förskollärare

Förskolläraren har enligt läroplanen ett särskilt och övergripande ansvar för kvaliteten i verksamheten och att den kontinuerligt utvecklas. I ansvaret ingår att tillsammans med övriga pedagoger i arbetslaget arbeta för att ge barnens förutsättningar att utvecklas i riktning mot läroplanens strävansmål (Lpfö 98).

Två av avdelningarna på förskolan saknar förskollärare.

Varje vecka från hösten 2017 har de tre förskollärarna gemensam reflektionstid. Varannan vecka deltar förskolechefen. Då är tanken att frågor kring dokumentation och utvecklingsarbetet i verksamheten ska tas upp.

Förskollärarna berättade att de saknar individuell reflektionstid. Tiden för detta ska de själva planera in på bästa möjliga sätt utifrån vad verksamheten tillåter, men att detta är svårt att få till.

De berättade också att de under det föregående läsåret inte har använt reflektionsdokumentet eftersom det är svårt att använda.

Arbetslaget

På förskolan samarbetar pedagogerna vid reflektion, utvistelse, pedagogers frånvaro och i samband med frukost. Varje avdelning har en timmes planering och reflektion schemalagd varje vecka.

Resurser

På förskolan arbetar 13 pedagoger (12,5 årsarbetare), varav fyra är legitimerade förskollärare (3,8 årsarbetare). En av förskollärarna är vikarie på en vakant förskollärartjänst. Av de 9 barnskötarna är en utbildad.

Till sin hjälp har förskolechefen en administratör på 60 procent som fördelar sin tid mellan enhetens två förskolor. Administratören är legitimerad förskollärare och går ibland in som vikarie vid pedagogers frånvaro. Hon handleder även pedagogerna på de yngre barnens avdelningar där det saknas förskollärare.

Nyckeltal

Nedan redovisas förskolans nyckeltal vid tillfället för granskningen.

Statistik	Ringens förskola september 2017 Antal barn: 69
Antal barn per årsarbetare	5,5
Antal barn per årsarbetande förskollärare	18,2
Andel % årsarbetare med pedagogisk högskoleexamen.	30

6.4 Måltidssituationen

På förskolan arbetar en kock på heltid. Vid våra granskningsbesök var kocken frånvarande och ersattes av tre olika vikarier.

Förskolan följer Livsmedelsverkets riktlinjer när det gäller måltidsintervaller.

Vi observerade måltidssituationen på avdelningarna. Barnen på de äldre barnens avdelningar fick ta mat själva. På en av de yngre barnens avdelningar fick barnen inte ta sin mat själva utan blev serverade av pedagogerna utan att barnen tillfrågades om vad de ville ha och hur mycket.

6.5 Öppettider – tillgänglighet utifrån föräldrars behov

Förskolans öppettider är 06.30-18.00. Vid APT (arbetsplatsträff) en gång i månaden stänger förskolan 16.00. Pedagogerna har 4-5 planeringsdagar per år och verksamheten har stängt fyra veckor under sommaren. Förskolan erbjuder alternativ omsorg då verksamheten har stängt vid APT, planeringsdagar och under sommarstängningen.

I förskolechefens månadsblad för augusti 2017 informerar förskolechefen att hon kan kontaktas om föräldrar har behov av längre omsorgstid: ”Som kommunal förskola kan vi ha öppet mellan 06.30-18.30 om behov skulle finnas”.

6.6 Säkerhet

Om det vid granskningsbesöken framkommer allvarliga risker eller brister i barnsäkerheten rapporterar kvalitetsenheten detta snarast till förskolechefen för omedelbara åtgärder och till barn- och utbildningsförvaltningen för kännedom.

Vid våra observationer både inomhus och utomhus kunde vi konstatera att pedagogerna till övervägande del fördelade sig över ytorna och hade god uppsikt över barnen.

Senaste brandutrymningsövning och barnskyddsronnd gjordes i juni månad 2017. Dessa genomförs en gång per år.

Vid tillfället för granskningen kunde registerutdrag inte uppvisas för tre vikarier till den ordinarie kocken. Ansvarig för måltidspersonalen är den gastronomiska chefen.

6.7 Bedömning

Förskolechefen är utbildad fritidspedagog och har genom utbildning och erfarenhet pedagogisk insikt.

Registerutdrag kunde inte uppvisas för tre vikarier till den ordinarie kocken och detta bör åtgärdas omgående. Ansvarig är chefen för måltidsservice, som är informerad om bristen.

7 Normer och värden

Bedömningskriterium:

Det finns ett gott förhållningssätt och bemötande som ger ett arbetsklimat som bidrar till att skapa lugn och trygghet som gynnar barnens lärande.

Vi såg i våra observationer att pedagogerna hade ett gott förhållningssätt gentemot barnen. De pratade med barnen med lugna röster, lyssnade in och gav trygghet och omsorg samt bekräftade barnen.

Bedömningskriterium:

Pedagogerna är goda förebilder och ger barnen förhandsinformation om kommande aktiviteter. Detta bidrar till att skapa lugn och trygghet.

Vi kunde konstatera att pedagogerna var goda förebilder i och med deras goda förhållningssätt. Vi kunde se att pedagogerna gav barnen förhandsinformation i samband med måltider och vid ut- och ingång.

Bedömningskriterium:

Pedagogerna använder medvetna metoder och rutiner i arbetet med värdegrunden.

Arbetet med värdegrunden är inte synliggjort på förskolans avdelningar. Vi kunde vid våra observationer se enstaka exempel på metoder som användes i verksamheten.

7.1 Bedömning

Arbetet med värdegrunden behöver utvecklas och synliggöras.

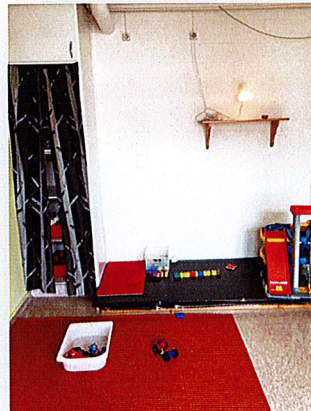
8 Utveckling och lärande

Inomhusmiljön:

Bedömningskriterier:

Inomhusmiljön stimulerar barns leklust och inspirerar till ett utforskande och temainriktat arbetssätt. Barnen har tillgång till ett varierat och formbart material som stimulerar till både lek och lärande inom läroplanens olika målområden.

Under granskningen pågick iordningsställande av hörnor i miljön på de flesta avdelningarna. Vi kunde se att inomhusmiljön ännu inte var tillräckligt inspirerande, inbjudande och utmanande för att stimulera till barns lek och lärande. För att skapa en inomhusmiljö, som stimulerar barns leklust och utforskande, behöver variationsrikt material, återbruksmaterial och inspirationsbilder tillföras. Detta för att locka och inspirera till nyfikenhet.

Verksamheten behöver erbjuda en inomhusmiljö som innefattar de olika områdena i läroplanen. Barns utveckling och lärande sker i samspel med lärmiljön och får betydelse för hur och vad barnen får möjlighet att utveckla sitt kunnande kring. För att locka barn till att bli intresserade behöver materialet vara tillgängligt, variationsrikt och inspirerande.

Utomhusmiljön:

Bedömningskriterium:

Utomhusmiljön, både kring förskolan och i den kringliggande naturen, ses som förskolans pedagogiska rum och ger möjligheter till lek och lärande.

Utomhusmiljön består av fyra olika gårdar. På de äldre barnens gård är terrängen kuperad med bergsparti. Gårdarna ger barnen olika möjligheter att utforska naturen, utmanas och mötas.

Verksamhet:*Bedömningskriterium:*

Det finns ett genomtänkt och sammanhängande temainriktat arbetssätt där barns lärande kan bli mångsidigt och där de kan få ta del av läroplanens olika målområden.

Förskolan arbetar inte utifrån ett temainriktat arbetssätt. Fokus ligger enligt pedagogerna i nuläget på inskolning och att få ihop de olika barngrupperna. Barns aktiviteter, intressen och behov observeras för att kartlägga innehållet i verksamheten framöver. Enligt förskolechefen kommer förskolan under hösten att starta upp ett temaarbete kring hälsa eftersom forskning visar på att barn rör sig mindre och mindre.

Verksamheten är inriktad mot omsorg i första hand och bedrivs efter en likartad struktur som återkommer varje år. Pedagogerna uppger att de arbetar utifrån sina tidigare erfarenheter.

Bedömningskriterium:

Verksamhetens innehåll organiseras så att sammansättningen av barngrupperna skapar förutsättningar för att följa barn och deras lärande. En planerad och organiserad verksamhet är viktigt för att ge barnen uppmärksamhet och skapa en god lärmiljö.

Förskolan har omorganiserat för att skapa fler avdelningar med färre barn i grupperna. Avdelningarna har blivit mer åldershomogena. Pedagogerna hade rutiner i samband med barnens utevistelse, samling, lunch och vila. De berättade att de överlag inte har planerat vilka aktiviteter som ska erbjudas under inskolning och observationsperiod. Vi såg att det på en avdelning fanns en planerad och organiserad verksamhet som gav barnen förutsättningar till en god lärmiljö. Däremot konstaterade vi att det på de övriga avdelningar inte erbjöds en tydligt organiserad och planerad verksamhet.

Förskolan saknar gemensamma rutiner för inskolning. Pedagogerna på avdelningarna hanterar till stor del inskolningarna utifrån sina tidigare erfarenheter. Detta medför att barn och vårdnadshavares introduktion till förskolan inte är likvärdig. Eftersom förskolan inte har fulla barngrupper sker inskolning under hela året. Detta medför att förskolan behöver skapa goda förutsättningar för att kunna ta emot nya barn och deras vårdnadshavare. En stor andel av de nya barnen och dess vårdnadshavare har annat modersmål vilket kräver ytterligare insatser. Pedagogerna och barngrupperna får ofta skapa nya relationer vilket innebär att trygghetsarbetet påverkas.

Bedömningskriterium:

Verksamhetens aktiviteter stimulerar till både lek och lärande inom läroplanens olika målområden. IKT integreras i verksamheten.

Verksamheten som bedrivs på avdelningarna är till övervägande del inriktad på omsorg. Pedagogerna berättade att de inte har kommit i gång med planerade och organiserade aktiviteter, som utgår från läroplanens olika målområden. Fokus i verksamheten ligger enligt dem på dagliga rutiner och omsorg.

Vid våra observerade kunde vi se enstaka aktiviteter, som stimulerade till lek och lärande. Exempel var samlingar med sång, matematiska begrepp och språk, barns utforskande av ljusbord och ljuskub samt byggteknik.

De digitala verktygen användes inte i ett lärande syfte under våra besök. En dator användes för att visa en film för barnen före lunch.

8.1 Dokumentation av barns lärande

Bedömningskriterium:

Barngruppens och det enskilda barnets lärande och utveckling behöver dokumenteras, följas upp och analyseras. Barnen får reflektera över det egna lärande och görs delaktiga i dokumentationsarbetet.

På en av förskolans avdelningar fanns det dokumentation som omfattade bilder på barns olika aktiviteter kopplade till läroplanens olika ämnesområden. I övrigt såg vi ingen dokumentation där barns lärprocesser, reflektioner eller delaktighet fanns med.

På Instagram kan vårdnadshavarna ta del av bilder från verksamheten. Vi tog del av bilder från aktiviteter som hade kopplingar till matematik, bygg- och konstruktion och skapande.

September 2017

Bilder från verksamheten kopplade till matematik, bygg- och konstruktion och skapande som vårdnadshavare kunnat ta del av på Instagram.

8.2 Barn i behov av särskilt stöd

Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling ska ges det stöd som deras speciella behov kräver. (8 kap. 9 § skollagen)

På enhetens två förskolor finns skriftliga rutiner (2017/2018) för arbetet med barn i behov av stöd. Pedagogerna får fortlöpande handledning via RUC⁸ och autismcentrum.

8.3 Barn med annat modersmål än svenska

Förskolan ska medverka till att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål. (8 kap. 10 § skollagen)

Förskolan ska arbeta för att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla sin förmåga att kommunicera såväl på svenska som på sitt modersmål. Enligt läroplanen för förskolan ska medvetenhet om det egna kulturarvet och delaktighet i andras kultur bidra till att barnen utvecklar sin förmåga att förstå och leva sig in i andras villkor och värderingar. Barn lär i de vardagliga aktiviteterna, i lek och i skapande verksamhet. Personalen ska därför anpassa aktiviteter, arbetssätt, miljö och material efter barnens behov. (Skolverket)

På Ringens förskola har 72 procent av barnen ett annat modersmål än svenska. På enhetens två förskolor finns en skriftlig handlingsplan för flerspråkighet (2017/2018). Handlingsplanen upprättades i juni 2017 och förskollärarna berättade att pedagogerna inte har varit delaktiga att ta fram handlingsplanen och den används inte i verksamheten. Under hösten kommer förskollärarna att få handledning från RUC om mångspråkig miljö.

Förskolechefen berättade att de ser över vilka språkgrupper som förekommer på förskolan.

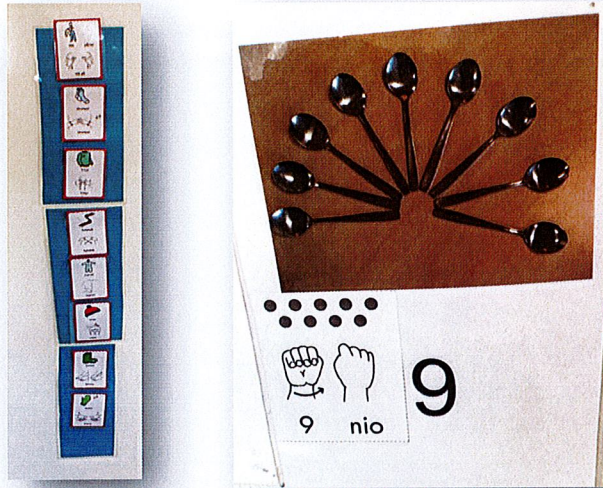
Vi observerade hur pedagoger till viss del lyfter in begrepp, ord, sång, bilder och TAKK-tecken⁹ för att tydliggöra det svenska språket. Vi såg däremot inte att barns olika modersmål lyfts fram på samma sätt i verksamheten. Detta för att bekräfta deras språkliga bakgrund och uppmuntra barnen att känna sig positiva till alla sina språk. Barns möjligheter till talutrymme och språklig stimulans i olika pedagogledda konstellationer fanns inte inplanerade i verksamheten. Vid våra observationer såg vi endast en avdelning, som utöver samlingar, hade pedagogledda aktiviteter i mindre grupper.

Miljöns olika hörnor visar inte på ett tydligt sätt hur material och leksaker kan användas så att barn själva kan förstå vad som förväntas ske i den aktuella hörnan. Den visar heller inte på vilka

⁸ RUC – Resurs- och utvecklingscentrum (tidigare skoldatatek & språkotek)

⁹ TAKK-tecken - tecken som alternativ och kompletterande kommunikation.

språk och kulturer som förekommer i verksamheten. Vi såg endast material i liten omfattning som kunde väcka intresse, bekräfta och stimulera barnens flerspråkighet. Det material vi såg var enstaka böcker på andra språk, världskarta och TAKK-tecken som hjälp vid vissa rutinsituationer. Förskolechefen berättade att en medveten satsning har skett så att alla pedagogerna kan TAKK-tecken. Vid våra observationer såg vi att pedagogerna använde TAKK-tecken vid några fåtal tillfällen. Verksamheten tar hjälp av pedagoger på förskolan som talar andra språk och som kan agera tolk vid behov.

På en av avdelningarna har arbetet med TAKK-tecken synliggjorts i miljön som komplement till språket. Tecken för av- och påklädning och klädesplagg finns i hallen. Inom området matematik ges barnen möjlighet till att få en förståelse för antalsuppfattning genom bild, siffror, prickar och TAKK-tecken.

8.4 Bedömning

Förskolans lärmiljö behöver ses över och utvecklas för att bli mer stimulerande, utmanande och mångsidig.

Verksamheten behöver skapa förutsättningar för att ge barn möjlighet till ett mångsidigt och sammanhängande lärande.

Förskolan saknar gemensamma rutiner för inskolning. Detta riskerar att försvåra arbetet med att skapa en likvärdig introduktion till förskolan för barn och vårdnadshavare.

Förskolan behöver utveckla arbetet med att dokumentera barns lärande och utveckling.

Verksamheten behöver anpassas så att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål.

9 Barns inflytande

Bedömningskriterium:

Barnen görs delaktiga och har inflytande i planering av verksamheten, dess material och utformning av lärmiljön. Barn tar eget ansvar för miljön.

Barnens inflytande synliggjordes tydligt på en av avdelningarna.

10 Förskola och hem

Bedömningskriterier:

Det finns fungerande former och rutiner för samarbete med hemmet. Föräldrar får information om förskolans mål och sätt att arbeta. Föräldrar har möjlighet till inflytande i förskolans verksamhet.

Förskolan har fungerande former och rutiner för samverkan med vårdnadshavarna.

Vårdnadshavarna har erbjudits att lämna synpunkter på verksamheten vid två tillfällen under 2017. Dels den årliga kommungemensamma enkäten och dels skolinspektionens förskolenkät till vårdnadshavarna i samband med skolinspektionens granskning av förskolor och dess ledning i Sverige. Den kommungemensamma enkäten fanns att tillgå på sju olika språk, däribland på engelska. Skolinspektionens enkät fanns endast att tillgå på svenska. Resultatsammanställningarna framgår i bilagorna 1 och 2.

Den kommungemensamma enkäten

Verksamhetens resultat jämfört med föregående år har inom samtliga målområden förbättrats. Särskilt gäller detta målområdet styrning och ledning och påståendet ”Jag har förtroende för förskolechefen” som har ökat markant jämfört med 2016, från 57 procent 2016 till 90 procent 2017. Ringens resultat ligger i paritet med kommunen i övrigt.

Skolinspektionens enkät till vårdnadshavarna

Ringens resultat ligger i paritet med snitten för medverkande förskolor i Tyresö och i riket.

10.1 Inkomna synpunkter från medborgare (föräldrar)

I kommunens synpunkthantering finns inga registrerade synpunkter på förskolan under det senaste året.

10.2 Bedömning

Verksamhetens resultat i den kommungemensamma enkäten har förbättrats jämfört med föregående år. Särskilt gäller detta förtroendet för förskolechefen.

11 Övergång och samverkan

Bedömningskriterium:

Det finns tydliga rutiner för samarbetet kring övergång mellan förskola och mottagande förskoleklass.

Förskolan följer kommunens riktlinjer vid övergången från förskola till förskoleklass. På förskolan samarbetade några avdelningar före sommaren för att underlätta övergången mellan avdelningarna för de barn som byter avdelning efter sommaren.

12 Uppföljning, utvärdering och utveckling

Förskolans kvalitet ska kontinuerligt och systematiskt dokumenteras, följas upp, utvärderas och utvecklas. (Lpfö 98).

Förskolechefen har ansvaret för förskolans kvalitet och har därvid, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att bland annat systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp, utvärdera och utveckla verksamheten. (Allmänna råden Skolverket).

Bedömningskriterier:

Delarna i det systematiska utvecklingsarbetet bildar en helhet. Det går tydligt att se att resultaten från uppföljningar och utvärderingar används för att utveckla verksamheten. På förskolan finns en tydlig grundstruktur för det systematiska kvalitetsarbetet.

Det framgår inte hur verksamheten planeras, följs upp, utvärderas eller utvecklas. I förskolechefens uppföljningar av verksamheten i Bestyr ser man inte vilka effekter aktiviteterna har gett. För att utveckla verksamheten och komma vidare med barns utveckling och lärande behöver pedagogerna bli delaktiga i kvalitetsarbetet. Deras kontinuerliga uppföljning av arbetet med barn och barngrupper utgör ett viktigt underlag för utvärdering av kvaliteten i verksamheten.

Verksamheten är inriktad mot omsorg i första hand och bedrivs efter en likartad struktur som återkommer varje år. Pedagogerna uppger att de arbetar utifrån sina tidigare erfarenheter. När verksamheten startade upp under hösten 2017 har pedagogerna på en del avdelningar hanterat både verksamheten, inskolningarna och miljöns utformning samtidigt. Konsekvensen blir att pedagogernas fokusering blir splittrad och barnen välkomnas till en verksamhet som fortfarande planeras. Rutiner och arbetssätt vid inskolning finns inte nedskrivna.

För att utveckla verksamheten och komma vidare med barns utveckling och lärande behöver pedagogerna bli delaktiga i kvalitetsarbetet. Deras kontinuerliga uppföljning av arbetet med barn och barngrupper utgör ett viktigt underlag för utvärdering av kvaliteten i verksamheten.

För att säkerställa och utveckla kvaliteten i verksamheten behöver det sättas former för samtliga faser i systematiskt kvalitetsarbete: Planera, Genomföra, Följa upp och analysera samt Utveckling. En tydlig grundstruktur med rutiner och verktyg i varje fas är en förutsättning för verksamhetsutveckling.

En utgångspunkt är att börja med att beskriva nuläget i verksamheten, och formulera konkreta och mätbara mål som arbetet ska inriktas mot. Nulägesbeskrivningen visar vad verksamheten behöver prioritera, det går inte att arbeta med allt samtidigt.

Kompetensutveckling

Bedömningskriterium:

Pedagogernas kompetensutveckling utgår från behov och resultaten i utvärderingen av kvaliteten i verksamheten.

Kompetensutveckling för pedagogerna under 2017/2018 har fokus på värdegrunden genom att implementera ”En förskola och skola för var och en 2.0”, systematiskt kvalitetsarbete och pedagogisk dokumentation.

Effekterna från tidigare års kompetensutveckling har inte utvärderats. Detta medför att det blir svårt att se vilket behov av kompetensutveckling som behövs för att utveckla verksamheten.

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Förskolan har en plan mot kränkande behandling och diskriminering med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Planen som revideras varje år ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året (6 kap. 8 skollagen).

I förskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling 2016/2017 framgår inte tydligt sätt vilka åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Planen är inte reviderad och innehåller heller inte en redogörelse för de åtgärder som ska genomföras under året. Planen mot diskriminering och kränkande behandling är i nuläget inte levande i verksamheten.

12.1 Bedömning

Det finns brister i förskolans arbete med att kontinuerligt och systematiskt säkerställa och utveckla verksamheten.

Förskolan behöver upprätta en aktuell plan mot diskriminering och kränkande behandling. Detta bör åtgärdas omgående (6 kap. 8§ skollagen, 3 kap 16§ diskrimineringslagen).

13 Referenser

Allmänna råd Skolverket

Barn- och utbildningsnämndens nämndmål 2017/2018, Tyresö kommun

CMA-enkät (den kommungemensamma föräldraenkäten) 2017

Dokumentationsmatris

Förskolenkäten (vårdnadshavare) våren 2017

Handlingsplan för flerspråkighet läsåret 17/18

Läroplan för förskolan, L.pfö -98, reviderad 2016

Mall för efterinskolningssamtal

Målstyrning 2017

Månadsbladet augusti 2017 från förskolechefen

Plan mot diskriminering och kränkande behandling läsåret 16/17

Rutiner för arbete med barn i behov av stöd läsåret 17/18

Rutiner för synpunktshantering läsåret 17/18

Skollagen (2010:800)

Systematiskt Utvecklingsarbete - Uppföljning, Utvärdering, Utveckling av vårt arbete

Tyresö kommuns kvalitetsledningsmodell för verksamhetsutveckling

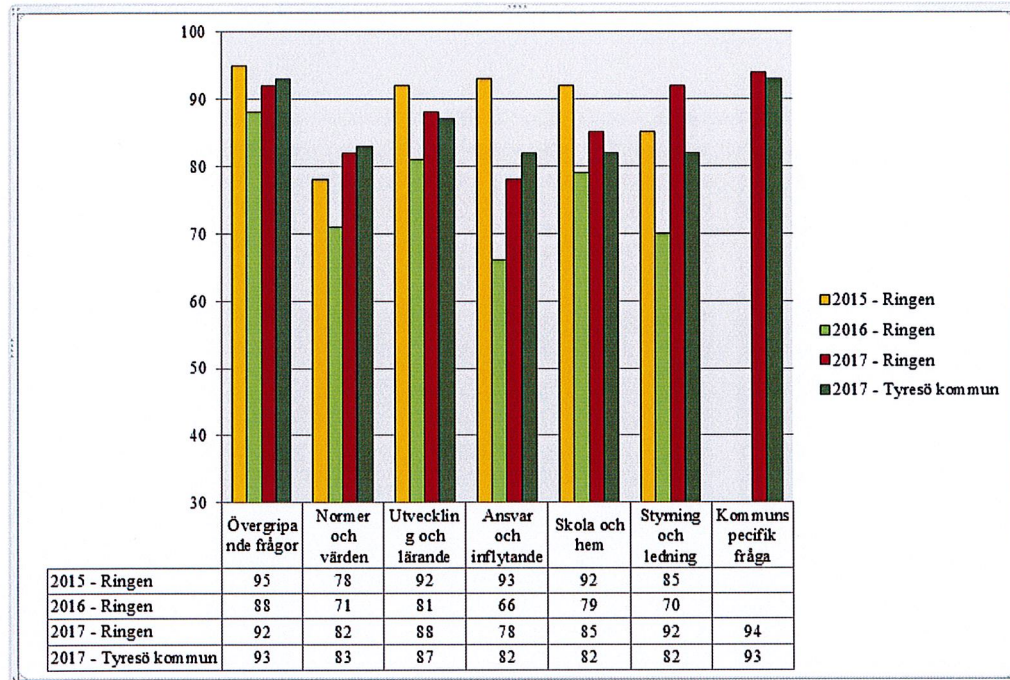
Utvecklingssamtalsmall för förskoleenheten

Bilaga 1

Varje år genomförs en enkät där föräldrar får svara på frågor om förskolans verksamhet inom olika områden. Senaste enkät genomfördes i januari 2017. Nedan presenteras resultaten inom olika områden.

Sammanställning av föräldraenkät Ringens förskola

Svarsfrekvens 2017 – 72 % Antal svarande: 48

Bedömning enligt skala i procent: Stämmer mycket bra Stämmer ganska bra Stämmer ganska dåligt Stämmer mycket dåligt Vet ej

Tabellen ovanför visar de gemensamma värdena för:

Stämmer mycket bra och stämmer ganska bra

Frågorna handlar bland annat om:

Övergripande frågor - Nöjdhet med och rekommendation av verksamheten.

Normer och värden - Barnens trygghet och värdegrundsarbetet på förskolan.

Utveckling och lärande - Barnens trivsel och stimulans samt engagemang hos Pedagogerna.

Ansvar och inflytande - Uppmuntran till ansvar och inflytande.

Skola och hem - Samarbete och kommunikation mellan föräldrarna och förskolan.

Styning och ledning - Pedagogernas kompetens och förtroende för ledningen.

Kommunspecifik fråga – Senaste föräldraenkäten har utökats med en kommunspecifik fråga. Frågan som ställs är om barnet äter maten i förskolan.

Bilaga 2

I samband med skolinspektionens regelbundna tillsyn av 736 förskolor i landet hösten 2017 erbjöds bland annat vårdnadshavarna på Ringens förskola att svara på en enkät. 45 av förskolans vårdnadshavare svarade på enkäten, vilket motsvarade 57 procent av vårdnadshavarna. Enkäten bestod av frågor kring sex målområden. Varje målområde innehöll tre delfrågor. Det högsta indexvärdet var 10 och det sämsta 0.

Sammanställning av Skolinspektionens enkät till vårdnadshavare på Ringens förskola

Svarsfrekvens 2017 – 57 % Antal svarande: 45

